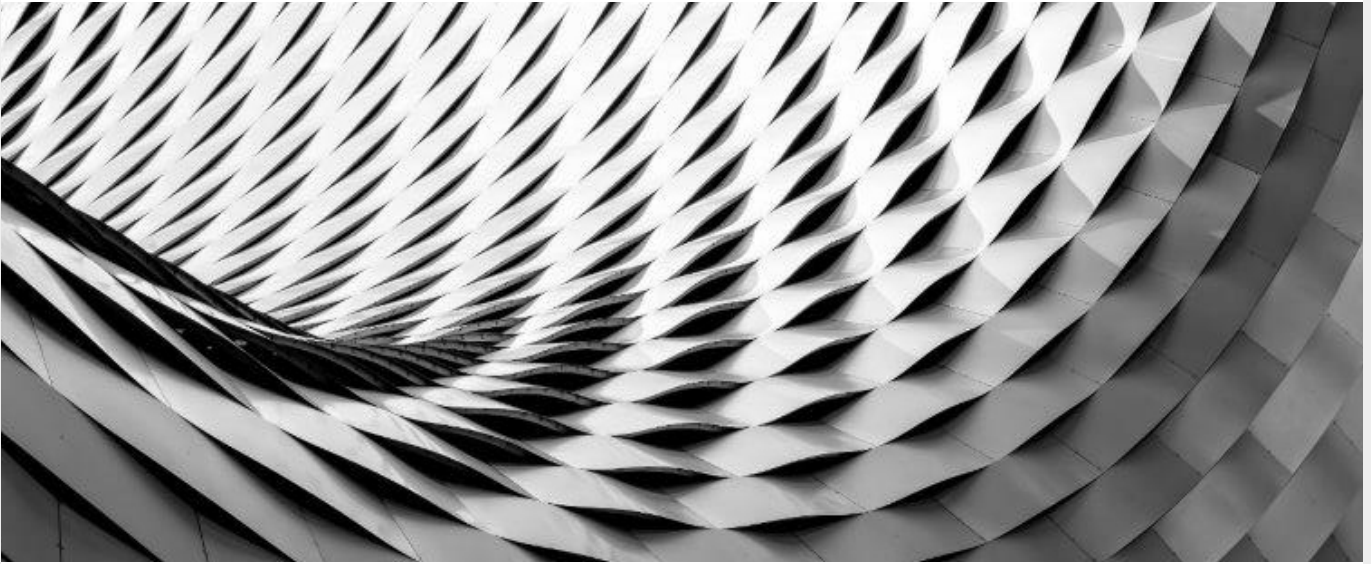

Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi

Haziran 2020

Değerli Meslektaşlarımız, Müvekkillerimiz ve Çalışma Arkadaşlarımız,

14 Mayıs 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ("**TBMM**") sunulan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ("**Kanun Teklifi**"), 16 Haziran 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir. Anılan Kanun Teklifi kapsamındaki değişiklikler, esasen Rekabet Kurumu'nun ("**Kurum**") uygulamalarını yakından takip ettiği Avrupa Birliği Rekabet Hukukuna uyum ve 1997 yılından günümüze uygulanmakta olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("**4054 sayılı Kanun**") çağdaş piyasa koşullarına uygun hale getirilmesine yöneliktir. 4054 sayılı Kanun'da öngörülen değişiklikler aşağıdaki gibidir:

1. "**De minimis**" Kuralı

4054 sayılı Kanun'un 41. maddesinde yapılan değişiklik ile Kurul'a, pazar payı ve ciro gibi ölçütleri esas alarak rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlaller hariç olmak üzere, piyasada rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapmama imkanı tanınmaktadır. Uygulamada "**de minimis**" kuralı olarak adlandırılan bu kavram, mehzaz Avrupa Birliği Hukukunda yerleşmiş bir uygulama olup, Kanun Teklifi ile Türk Rekabet Hukukuna kazandırılmaktadır. *De minimis* kuralının uygulanmasına yönelik pazar payı ve ciro eşikleri gibi ölçüt ve esasları belirlemek üzere Rekabet Kurulu'na ("**Kurul**") tebliğ çıkarma yetkisi tanınmıştır.

2. Birleşme ve Devralmalarda “Etkin Rekabetin Önemli Ölçüde Azaltılması” Testi

4054 sayılı Kanun’un 7. maddesinde yapılan değişiklik ile, birleşme ve devralmaların Kurul tarafından incelenmesine yönelik olarak, hakim durum testi yerine Avrupa Birliği Hukukunda uygulanan “etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması” testi getirilmektedir. Bu suretle, birleşme veya devralma işlemleri sonucunda ortaya çıkabilecek olan tek taraflı etkilerin ve işbirliği doğurucu etkilerin daha etkin şekilde değerlendirilebilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu değerlendirme testiyle, hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi sonucunu doğuran işlemlerin yanı sıra rekabeti önemli ölçüde azaltabilecek işlemler de yasaklanabilecektir.

3. Taahhüt ve Uzlaşma Müesseseleri

3.1. Taahhüt

4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinde yapılan değişiklikle, mehz Avrupa Birliği mevzuatında yer alan taahhüt müessesesi Türk Rekabet Hukukuna kazandırılmaktadır. Bu kapsamda, Kurul’a, Kanun’un 4. maddesinde düzenlenen rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar ile 6. maddesinde düzenlenen hakim durumun kötüye kullanılmasından kaynaklı önaraştırma ve soruşturma süreçlerinde ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerince sunulan taahhütleri değerlendirmek suretiyle, soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verme yetkisi tanınmaktadır.

Buna göre, Kurul, yürütülmekte olan bir önaraştırma ya da soruşturma sürecinde Kanun’un 4. veya 6. maddeleri kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak sunulan taahhütlerin yeterli olduğuna kanaat getirmesi halinde, bu taahhütleri ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri açısından bağlayıcı hale getirerek soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verilmesine karar verebilir. Bununla birlikte, rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı vb. açık ve ağır ihlaller taahhüt müessesesinin kapsamı dışındadır.

3.2. Uzlaşma

4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinde yapılan değişiklikle, Avrupa Birliği mevzuatında yer alan uzlaşma müessesesi Türk Rekabet Hukukuna kazandırılarak, soruşturma sürecinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması yoluyla kamu kaynaklarının daha etkin şekilde kullanılması amaçlanmaktadır. Buna göre, uzlaşma müessesesi kapsamında, soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilecektir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilecek olup, süreç sonunda ihlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılabilir. Böylece uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanma imkanı tanınmaktadır.

4. Yapısal Tedbirler

4054 sayılı Kanun’un 9. maddesinde yapılan değişiklikle, Kurul’un nihai kararlarında yapısal tedbirler getirebileceği hususuna ilişkin düzenlenmeye yer verilmektedir. Buna göre, Kurul, Kanun’un 4. (rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar), 6. (hakim durumun kötüye kullanılması) veya 7. (birleşme ve devralmalar) maddelerinin ihlal edildiğini tespit ederse, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine rekabetin tesisi için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları ve teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını ya da malvarlıklarını devretmeleri şeklindeki yapısal tedbirleri nihai kararında bildirir. Bununla birlikte, maddede davranışsal ve yapısal tedbirlerin, ihlalle orantılı ve ihlalin etkili biçimde sona erdirilmesi için gerekli olması gerektiği belirtilmekte ve yapısal tedbirlerin, ancak daha önce getirilen davranışsal tedbirlerin sonuç vermediği hallerde başvurulabilecek istisnai bir yetki tanıdığı hüküm altına alınmak suretiyle teşebbüslere hukuki güvence sağlanmaktadır.

5. Muafiyet uygulamasında “kendi kendine değerlendirme” sisteminin netleştirilmesi

4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde yapılan değişiklikle, belirli şartların varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının Kanun’un 4. maddesi uygulamasından muaf olacağı düzenlenmiş ve “kendi kendine değerlendirme” sisteminin altı çizilerek Kurum’a muafiyet şartlarını taşıdığına yönelik tespit başvurusu yapılmasının isteğe bağlı olduğu vurgulanmıştır.

6. Yerinde inceleme kapsamında elektronik ortamda tutulan verilerin incelenmesi yetkisinin netleştirilmesi

4054 sayılı Kanun’un 15. maddesinde yapılan değişiklikle, yerinde inceleme yetkisinin kapsamı belirginleştirilerek, teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin yalnızca fiziki değil, aynı zamanda elektronik ortamda ve bilişim sistemlerinde tutulan veri ve belgelerinin de incelenmesi, kopya ve çıktılarının alınması yetkisi açıklığa kavuşturulmuştur.

7. Ek yazılı görüş sunma süresinin uzatılması

4054 sayılı Kanun’un 45. maddesinde yapılan değişiklikle, soruşturma aşamasında ek yazılı görüşün hazırlanması için Kanun’da öngörülen 15 günlük sürenin, haklı gerekçeler sunulması halinde Kurul kararı ile bir katına kadar uzatılabilmesine imkan tanınmıştır.

Son olarak, Kurum’un idari işleyişine ilişkin olarak, Kurum’un ilişkili olduğu Bakanlığın adında yapılan değişikliğe uyum sağlanması başta olmak üzere, Başkan Yardımcılarının sayısının ikiden üçe çıkarılması ve Kurum personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 104. maddesi hükümlerinin uygulanmasına olanak tanıyan düzenlemelere yer verilmiştir.

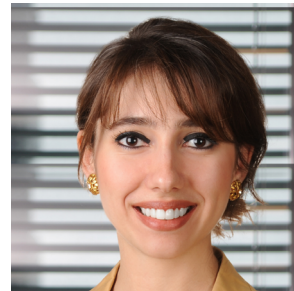
Yazımızla ilgili olarak arzu ettiğiniz zaman bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Togan Turan
Ortak Avukat
tturan@paksoy.av.tr

Gülçin Dere
Counsel
gdere@paksoy.av.tr

İlayda Güneş
Avukat
igunes@paksoy.av.tr

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki görüş içermemektedir. Bu bilgi notundaki konulara ilişkin bir sorunuz olması halinde lütfen bizi arayınız. Tüm hakları saklıdır.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye’de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyumsuzlukları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.